

Pozměňovací návrh poslance PaedDr. Josefa Novotného ke sněmovnímu tisku č. 857 (návrh státního rozpočtu na rok 2013), kapitole č. 313 – Ministerstvo práce a sociálních věcí

V sešitu C - tabulkové části tabulce č. 2 se navrhuje posílit položku 435 Služby sociální péče z 6 115 736 000 Kč o částku 1 884 264 000 Kč na celkovou částku 8 000 000 000 Kč. Dále se navrhuje položku 411 Dávky důchodového pojištění snížit o 1 300 000 000 Kč na částku 392 825 802 000.

Dále se navrhuje položku 412 Dávky nemocenského pojištění snížit o částku 584 264 000 Kč tedy na částku 19 801 346 000.

Odůvodnění:

Po zkušenostech s dopady snížení prostředků pro poskytovatele sociálních služeb v roce 2012, které donutily mnohé z nich k omezení či dokonce ukončení poskytování sociální služby, a způsobily v roce 2012 rušení pracovních míst a zánik některých sociálních služeb navrhuji pro rok 2013 navýšení finančních prostředků určených pro poskytovatele sociálních služeb prostřednictvím dotačního řízení MPSV. Ve Vládou schváleném návrhu státního rozpočtu ČR na rok 2013 je pro poskytovatele sociálních služeb pro oba programy podpory A a B vyčleněna částka 6 115 736 000 Kč. MPSV ČR uvádí, že jde o přibližně stejnou podporu poskytovatelů sociálních služeb jako v roce 2012. Tato informace však není zcela pravdivá, neboť některé sociální služby a to zejména služby sociální prevence byly v roce 2012 financovány z jiných zdrojů a současně také MPSV bylo během roku 2012, pod tlakem rušení některých sociálních služeb a propouštění jejich zaměstnanců, donuceno navýšit svoji dotaci o cca 400 mil. až na výši cca 6,4 mld.

Bohužel tyto další zdroje budou v roce 2013 velmi omezeny, mám na mysli především individuální projekty krajů, které jsou financovány z prostředků EU a jejich podpora ve většině krajů ČR byla ukončena v průběhu roku 2012. Od roku 2013 budou v některých krajích sice nabíhat tzv. návazné individuální projekty (pokud se tedy vůbec povede poskytování již tak omezených služeb prevence vysoutěžít, vzhledem k novele zákona o veřejných zakázkách, která nezohlednila, přes četné písemné připomínky, specifickou sociálních služeb), ale jejich objem se propadl velmi výrazně – např. v Karlovarském kraji bylo v úvodním individuálním projektu poskytnuto na 3 roky (2009-2011) 290 mil. a

v návazném projektu na roky 2013-14 je to již pouze 51 mil. Tento zásadní výpadek zdrojů, společně s opětovným zvýšením dolní sazby DPH od 1. 1. 2013, zásadně ohrozí existenci poskytovatelů sociálních služeb, některé služby budou muset být omezovány nebo přímo zrušeny. Stovky kvalifikovaných zaměstnanců sociálních služeb tak bude propuštěno a připojí se k již podobně postiženým kolegům propuštěným v roce 2012. Domnívám se že s ohledem na klienty, kteří zůstanou bez péče, je rozumnější využít prostředky spíše na posílení dotací pro poskytovatele sociálních služeb a tím zachování těchto pracovních míst, než je ve téměř stejné výši použít na vyplácení podpor v nezaměstnanosti, čímž se zatíží státní rozpočet a to paradoxně opět v kapitole MPSV.

Je nezpochybnitelné, že sociální služby jsou v ČR dlouhodobě podfinancované a patří k nejhůře odměňovaným profesím v ČR. Jsme přesvědčeni o tom, že navrhovaná částka na sociální služby ve státním rozpočtu na rok 2012 povede k dramatickému snížení kvality poskytovaných sociálních služeb v ČR, současně dojde ke snižování kapacit a dostupnosti sociálních služeb, k odlivu kvalifikovaných pracovníků v této oblasti a v konečném důsledku i k zániku stovek registrovaných sociálních služeb napříč ČR.

Navýšení částky pro sociální služby na požadovaných 8,0 miliard Kč vychází z potřeby pokrýt uvedený výpadek ve financování sociálních služeb prevence prostřednictvím dobíhajících Individuálních projektů krajů z prostředků EU, kompenzovat další zvýšení DPH a tím i vstupů u poskytovatelů sociálních služeb (elektrina, teplo, potraviny). Navýšení částky na dotace zajistí i nezbytné finance na zvýšení tarifních platů o 6, 5 % pro zaměstnance v sociálních službách, které jim bylo slíbeno bývalým ministrem práce a sociálních věcí Ing. Jaromírem Drábkem a se kterým souhlasil i premiér ČR RNDr. Petr Nečas. Návrh na zvýšení tarifních platů považujeme za velmi potřebný, a aby byl naplněn je potřeba zajistit i finanční zdroje. Pro připomenutí: průměrný plat pracovníků v sociálních službách je 16 344 Kč, což představuje nejnižší průměr ve veřejných službách. Na zvýšení tarifních platů pro zhruba 30 000 zaměstnanců je potřeba okolo 750. miliónů korun.

Potřebné prostředky pro posílení položky 435 - Služby sociální péče získáme přesunem prostředků z položek 411 - Dávky důchodového pojištění a 412 - Dávky nemocenského pojištění. Objem prostředků z dávek důchodového pojištění činí 0,3% (tedy 3 promile) z celkového rozpočtovaného objemu prostředků pro tuto položku. Vzhledem k tomu, že výdaje na důchody jsou největším výdajem státního rozpočtu, a že se jedná víceméně o

kvalifikovaný odhad, jehož skutečnou výši vždy poznáme až na konci roku, se domnívám, že jde o přesun opodstatněný a potřebný, který je v celkovém měřítku zanedbatelný. Přesun menší částí prostředků z dávek nemocenského pojištění je veden zkušeností, že v této položce pravidelně zbývají volné prostředky. Přestože je v návrhu státního rozpočtu tato položka krácena, vzhledem k očekávaným úsporám v roce 2012, lze se domnívat, že na základě předpokládané pokračující stagnace mezd, od nich jsou dávky nemocenského pojištění odvozeny, můžeme další úsporu očekávat i roce 2013.

Tento pozměňovací návrh podporují APSS, NRZP ČR a Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče ČR.